

TARIM BÜLTENİ

MAYIS 2026

İçindekiler

1. SEKTÖREL İHRACAT VERİLERİ (1000\$)	3
2. MEVZUAT DÜZENLEMELERİ	4
2.1. %3 Oranındaki Döviz Dönüşüm Desteğinin Süresi 3 Ay Uzatıldı.....	4
2.2. GDO İlk Kez Karantina Yönetmeliğine Girdi.....	4
2.3. Türk Gıda Kodeksi Yeni Gıdalar Mevzuatı Yürürlüğe Girdi.....	5
3. DÜNYADAN TARIM HABERLERİ	6
3.1. Trump-Xi Zirvesi Sonrası ABD'den Milyarlarca Dolarlık Tarım Anlaşması Beklentisi.....	6
3.2. AB Üyesi Ülkelerden Su Ürünleri Sektörünü Tehdit Eden Karabatak Popülasyonuna Karşı Ortak Çağrı.....	7
3.3. ABD'de Artan Gübre Fiyatlarına İlişkin İnceleme Başlatıldı.....	7
3.4. AB, Fransız Çiftçilere Yönelik 15 Milyon Euroluk Akaryakıt Desteğini Onayladı.....	8
3.5. Ukrayna'da Buğday Rekoltesi 23 Milyon Ton Seviyesinde Bekleniyor.....	8
4. AYIN DEĞERLENDİRMESİ: Küresel İçecek Sektörü Tahmini: Trendler, Zorluklar ve Yenilikler	9
5. SEKTÖREL İHRACAT ANALİZLERİ	12

SEKTÖREL İHRACAT VERİLERİ (1000\$)

Sektör	Mayıs 2025	Mayıs 2026	Değişim (%)
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	1.055.855	911.386	-13,7
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	721.991	592.576	-17,9
Yaş Meyve ve Sebze	282.675	322.594	14,1
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	335.126	292.725	-12,7
Fındık ve Mamulleri	183.702	212.659	15,8
Meyve Sebze Mamulleri	219.783	191.052	-13,1
Kuru Meyve ve Mamulleri	140.798	99.086	-29,6
Tütün	99.877	92.340	-7,5
Zeytin ve Zeytinyağı	46.382	30.681	-33,9
Süs Bitkileri ve Mamulleri	13.651	12.811	-6,2

2. MEVZUAT DÜZENLEMELERİ

2.1. %3 Oranındaki Döviz Dönüşüm Desteğinin Süresi 3 Ay Uzatıldı

Firmaların Yurt Dışı Kaynaklı Dövizlerinin Türk Lirasına Dönüşümünün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Sayı: 2023/5)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2026/8) ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), firmaların yurt dışı kaynaklı dövizlerinin Türk lirasına dönüşümünü destekleyen uygulamanın süresini 31 Temmuz 2026'ya kadar uzattı.

Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girmektedir.

2.2. GDO İlk Kez Karantina Yönetmeliğine Girdi

Bitki Karantinası Yönetmeliği ile sahada görev yapan inspektörlerin çalışma biçimini ve yetki alanı düzenlendi.

Sahte sertifika tespitinde yeni prosedür

Yeni yönetmelik, sahte Bitki Sağlık Sertifikası tespit edilmesi durumunda inspektörlerin izleyeceği yolu açıkça düzenledi. Önceki yönetmelikte bu durum için herhangi bir prosedür öngörülmemişti. Yeni düzenlemeye göre sahte sertifika tespit edildiğinde işlemler derhal durdurulacak, sevkiyat iade sürecine alınacak ve sonradan ibraz edilecek belgeler hiçbir koşulda kabul edilmeyecek. Bu hüküm, inspektörlere bu tür durumlarda daha net ve bağlayıcı bir çerçeve sunuyor.

Yüksek riskli bitki kavramı mevzuata girdi

Yeni yönetmeliğin getirdiği diğer yenilik, yüksek riskli bitki kavramının mevzuata eklenmesi oldu. Henüz karantina listesine girmemiş olmakla birlikte ön değerlendirmede ülkemiz açısından risk taşıdığı tespit edilen bitki, bitkisel ürün ve diğer maddeler bu kapsama giriyor. Tarım ve Orman Bakanlığı bünyesinde kurulacak özel bir komisyon bu ürünleri değerlendirecek ve alınması gereken bitki sağlığı önlemlerini belirleyecek. Bu kavram eski yönetmelikte hiç yer almıyordu.

GDO denetimi ilk kez bitki karantinası düzenlendi

Eski yönetmelikte genetik yapısı değiştirilmiş organizma konusuna yer verilmezken, yeni düzenleme GDO denetimini de kapsama aldı. Tohumluklar başta olmak üzere belirli ürünler için GDO analizi zorunluluğu getirildi. GDO ile bulaşık bulunan ürünlerin girişine izin verilmeyeceği açıkça hükme bağlandı. GDO analizleri, Bakanlıkça yetkilendirilmiş laboratuvarlarda gerçekleştirilecek.

İthalat sonrasında Bitki Pasaportu zorunlu hale geldi

Yeni yönetmelikle birlikte ithalat gerçekleştikten sonra belirli ürünlere Bitki Pasaportu eşlik etmesi zorunluluğu da getirildi. Pasaport sistemi kapsamındaki bitki, bitkisel ürün ve diğer maddelerin ithalatının ardından bu belgenin ürüne eşlik etmesi yasal zorunluluk haline geldi. Bu düzenleme de eski yönetmelikte yer almıyordu.

2.3. Türk Gıda Kodeksi Yeni Gıdalar Mevzuatı Yürürlüğe Girdi

Türk Gıda Kodeksi Yeni Gıdalar Yönetmeliği (Sayı: 33259) ile yeni gıdaların piyasaya arzına ilişkin usul, esaslar ve idari başvuru süreçleri belirlendi.

Buna göre, mikroorganizmalardan, hücre veya doku kültürlerinden üretilen gıdalar ile tasarlanmış nanomateryaller içeren ürünlerin piyasaya sunulabilmesi Tarım ve Orman Bakanlığı onayına bağlandı. Kurulacak bilimsel komisyonca risk değerlendirmesi yapılacak ürünlerden domuz ve böcek kaynaklı olanların yeni gıdalar listesine alınmayacağı kararlaştırıldı.

Düzenlemeyle, gıda işletmecilerinin piyasaya arz öncesinde Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğüne danışma zorunluluğu, teknik dosya kriterleri ve idari süreçler kurallara bağlandı. Alınan kararla faaliyetlerdeki gıda işletmecilerine mevzuat hükümlerine uyum sağlamaları için 30 Haziran 2027 tarihine kadar geçiş süresi tanındı.

3. DÜNYADAN TARIM HABERLERİ

3.1. Trump-Xi Zirvesi Sonrası ABD'den Milyarlarca Dolarlık Tarım Anlaşması Beklentisi

ABD Ticaret Temsilcisi Jamieson Greer, Trump-Xi zirvesinin ardından Çin'in ABD'den tarım ürünleri alımına yönelik "çift haneli milyar dolar" büyüklüğünde bir anlaşmaya imza atmasının beklendiğini açıkladı. Açıklamada, söz konusu alımların yalnızca soya fasulyesi ile sınırlı olmayacağı, daha geniş bir tarım ürünleri sepetini kapsayabileceği ifade edildi.

ABD tarafı, Çin'in daha önce taahhüt ettiği yıllık 25 milyon tonluk soya fasulyesi alımının sürdüğünü belirtirken, ilave alımların yılın ilerleyen dönemlerinde yoğunlaşabileceği değerlendiriliyor. Çin'in küresel soya ticaretindeki ağırlığı dikkate alındığında, anlaşmanın uluslararası tarım emtia piyasaları açısından yakından takip edilmesi bekleniyor.

3.2. AB Üyesi Ülkelerden Su Ürünleri Sektörünü Tehdit Eden Karabatak Popülasyonuna Karşı Ortak Çağrı

Bazı Avrupa ülkeleri, artan karabatak popülasyonunun balık stokları ve balık çiftlikleri üzerinde baskı oluşturduğunu belirterek Avrupa Birliği düzeyinde daha güçlü kontrol önlemleri alınması çağrısında bulundu. Dokuz üye ülkenin, karabatakların yıllık yaklaşık 360 bin ton balık tükettiğini ve bunun Avrupa su ürünleri yetiştiriciliği üretiminin yaklaşık üçte birine denk geldiği vurgulanıyor.

Söz konusu ülkeler, avlanma, üreme alanlarının kontrolü ve yumurtalara müdahale gibi yöntemlerin değerlendirilmesini talep ederken, çevre örgütleri karabatakların balık stoklarındaki baskının tek nedeni olarak gösterilmesine karşı çıkıyor. Tartışmanın, AB’de biyoçeşitliliğin korunması ile balıkçılık ve su ürünleri sektörünün sürdürülebilirliği arasındaki denge arayışını yeniden gündeme taşıdığı değerlendiriliyor.

3.3. ABD’de Artan Gübre Fiyatlarına İlişkin İnceleme Başlatıldı

ABD Federal Ticaret Komisyonu, ülkede son dönemde hızla yükselen gübre fiyatlarına ilişkin sektör genelinde inceleme başlattı. Orta Doğu’daki jeopolitik gelişmelerin gübre ve yakıt fiyatlarında artışa yol açtığı, bunun da özellikle mısır ve diğer tarla ürünlerinin ekim döneminde çiftçiler üzerinde maliyet baskısını artırdığı belirtiliyor.

Söz konusu süreçte, Hürmüz Boğazı üzerinden gerçekleşen sevkiyatlarda yaşanan aksaklıkların küresel gübre ticaretini etkilediği; üre ve azot bazlı gübre fiyatlarında belirgin artışlar görüldüğü bildiriliyor. Girdi maliyetlerindeki yükselişin devam etmesi halinde, üretici marjları ve tarımsal üretim planlaması üzerinde baskının sürebileceği değerlendiriliyor.

3.4. AB, Fransız Çiftçilere Yönelik 15 Milyon Euroluk Akaryakıt Desteğini Onayladı

ABD Ticaret Temsilcisi Jamieson Greer, Trump-Xi zirvesinin ardından Çin'in ABD'den tarım ürünleri alımına yönelik "çift haneli milyar dolar" büyüklüğünde bir anlaşmaya imza atmasının beklendiğini açıkladı. Açıklamada, söz konusu alımların yalnızca soya fasulyesi ile sınırlı olmayacağı, daha geniş bir tarım ürünleri sepetini kapsayabileceği ifade edildi.

ABD tarafı, Çin'in daha önce taahhüt ettiği yıllık 25 milyon tonluk soya fasulyesi alımının sürdüğünü belirtirken, ilave alımların yılın ilerleyen dönemlerinde yoğunlaşabileceği değerlendiriliyor. Çin'in küresel soya ticaretindeki ağırlığı dikkate alındığında, anlaşmanın uluslararası tarım emtia piyasaları açısından yakından takip edilmesi bekleniyor.

3.5. Ukrayna'da Buğday Rekoltesi 23 Milyon Ton Seviyesinde Bekleniyor

Ukrayna Çiftçiler Birliği tarafından yapılan açıklamaya göre, ülkenin 2026 yılı buğday hasadının 22 ila 23 milyon ton arasında gerçekleşeceği tahmin ediliyor. Devam eden lojistik zorluklara ve üretim koşullarına rağmen bu seviyenin korunması, küresel tahıl arz güvenliği açısından hayati bir önem taşıyor.

Karadeniz havzasındaki bu üretim beklentisi, özellikle Orta Doğu ve Afrika gibi ithalata bağımlı bölgelerin gıda arzı ve dünya buğday fiyatlarının istikrarı için yakından takip ediliyor.

4. AYIN DEĞERLENDİRMESİ

Küresel İçecek Sektörü Tahmini: Trendler, Zorluklar ve Yenilikler

Küresel İçecek Sektöründe Öne Çıkan Eğilimler

Mintel tarafından yayımlanan değerlendirmeye göre, küresel içecek sektörü; tüketici davranışları, değişen tercihler ve yeni ürün inovasyonları doğrultusunda hızlı bir dönüşüm sürecinden geçmektedir. Raporda, içecek kategorilerinde sağlık, iyi yaşam, değer arayışı, sürdürülebilirlik, kişiselleştirme ve deneyim odaklı tüketim eğilimlerinin öne çıktığı belirtilmektedir.

Alkollü İçeceklerde Kategori Sınırları Belirsizleşiyor

Rapora göre, alkollü içecekler ile alkolsüz alternatifler arasındaki geleneksel ayırım giderek zayıflamaktadır. Tüketici yaşam tarzlarında ve satın alma kararlarında yaşanan değişim, markaları farklı pazarlardaki beklentilere daha hızlı yanıt vermeye yöneltmektedir.

İngiltere’de ekonomik zorlukların alkol tüketim tercihlerini etkilediği, ABD’de premium ürünlere yönelik ilginin arttığı, Almanya ve Çin’de sağlık bilincinin ölçülü tüketime yön verdiği, Japonya’da ise ölçülü tüketimin daha çok verimlilik arayışıyla ilişkilendirildiği ifade edilmektedir.

Gazlı İçeceklerde Fonksiyonellik ve Sürdürülebilirlik Öne Çıkıyor

Mintel değerlendirmesinde, gazlı içeceklerin artık yalnızca ferahlık sağlayan ürünler olarak değil; fonksiyonel faydaları, sürdürülebilirlik özellikleri ve tüketiciyle kurduğu duygusal bağ çerçevesinde değerlendirildiği belirtilmektedir. Sağlık bilinci, çevresel öncelikler ve kişiselleştirme beklentisi, bu kategoride tüketici taleplerini şekillendiren temel unsurlar arasında gösterilmektedir.

Raporda, ABD’de sağlık odaklı gazlı içecek inovasyonlarının ve kişiselleştirme eğiliminin dikkat çektiği; İngiltere’de ise alkollü içecek tüketimini azaltma eğiliminin gazlı içecekler için fırsat yarattığı ifade edilmektedir. Almanya’da düşük veya şekersiz seçenekler ile doğal içeriklere ilginin arttığı, Çin’de ise fonksiyonel içerikler ve yemek eşleşmelerinin kategori açısından önem kazandığı belirtilmektedir.

Kahvede Premiumlaşma, Kişiselleştirme ve Sürdürülebilirlik

Rapora göre kahve, geleneksel bir sabah içeceği olmanın ötesine geçerek farklı pazarlarda statü, iyi yaşam ve ev içi deneyim unsuru haline gelmektedir. İngiltere ve Çin’de kahvenin statü sembolü olarak konumlandığı; ABD ve Almanya’da ise kahvenin iyi yaşam aracı ve evde deneyimlenen bir tüketim alanı olarak öne çıktığı belirtilmektedir.

ABD’de evde kahve hazırlama eğiliminin güçlendiği, İngiltere’de kahvenin ulaşılabilir bir lüks ve yaşam tarzı unsuru olarak değerlendirildiği, Çin’de yüksek kaliteli içeriklere ve özgün tatlara ilginin arttığı, Almanya’da ise iklim krizi nedeniyle sürdürülebilir üretim ve iklime dayanıklı kahve çekirdeklerinin önem kazandığı ifade edilmektedir.

Çayda Sağlık ve İyi Yaşam Odaklı Dönüşüm

Mintel raporunda çayın, modern ve fonksiyon odaklı bir kategori olarak yeniden konumlandığı belirtilmektedir. Enerji veren matcha ürünlerinden tatlı benzeri çay deneyimlerine kadar farklı yeniliklerin, çayın geleneksel rolünün ötesine taşındığını gösterdiği ifade edilmektedir.

İngiltere’de matcha gibi yeni segmentlerin büyüme alanı oluşturduğu ve çayın kişisel bakım rutinleriyle ilişkilendirildiği; ABD’de çayın rahatlama ve duygusal iyi oluş beklentisiyle öne çıktığı; Almanya’da iklim kaynaklı üretim zorluklarına rağmen organik çay ve yerel üretim fırsatlarının gündeme geldiği belirtilmektedir. Çin’de şeker-siz çay ürünlerine yönelik ilginin arttığı, Japonya’da ise stres, yorgunluk, uyku ve rahatlama odaklı içime hazır çaylar için fırsat bulunduğu değerlendirilmektedir.

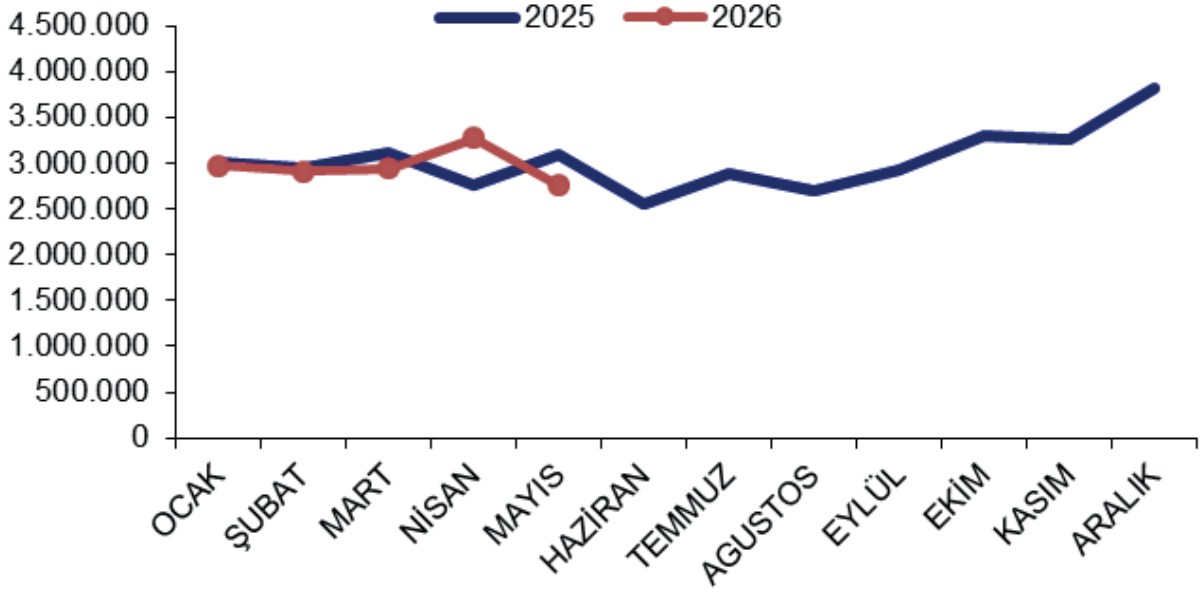

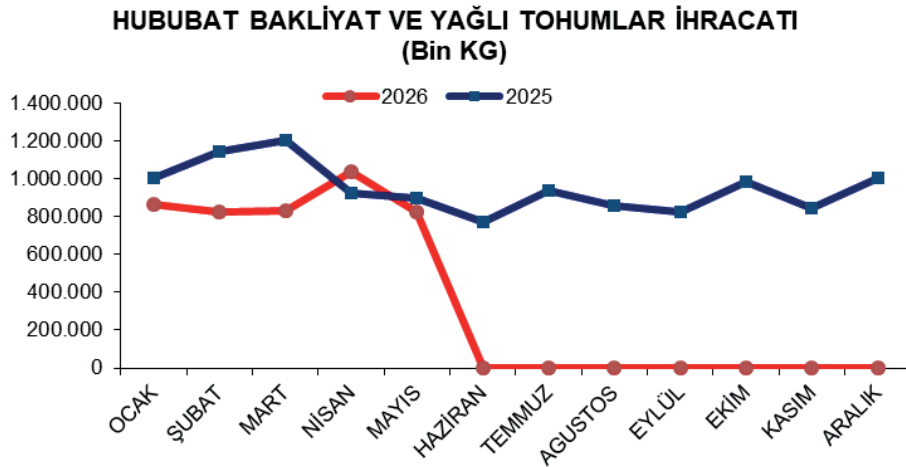
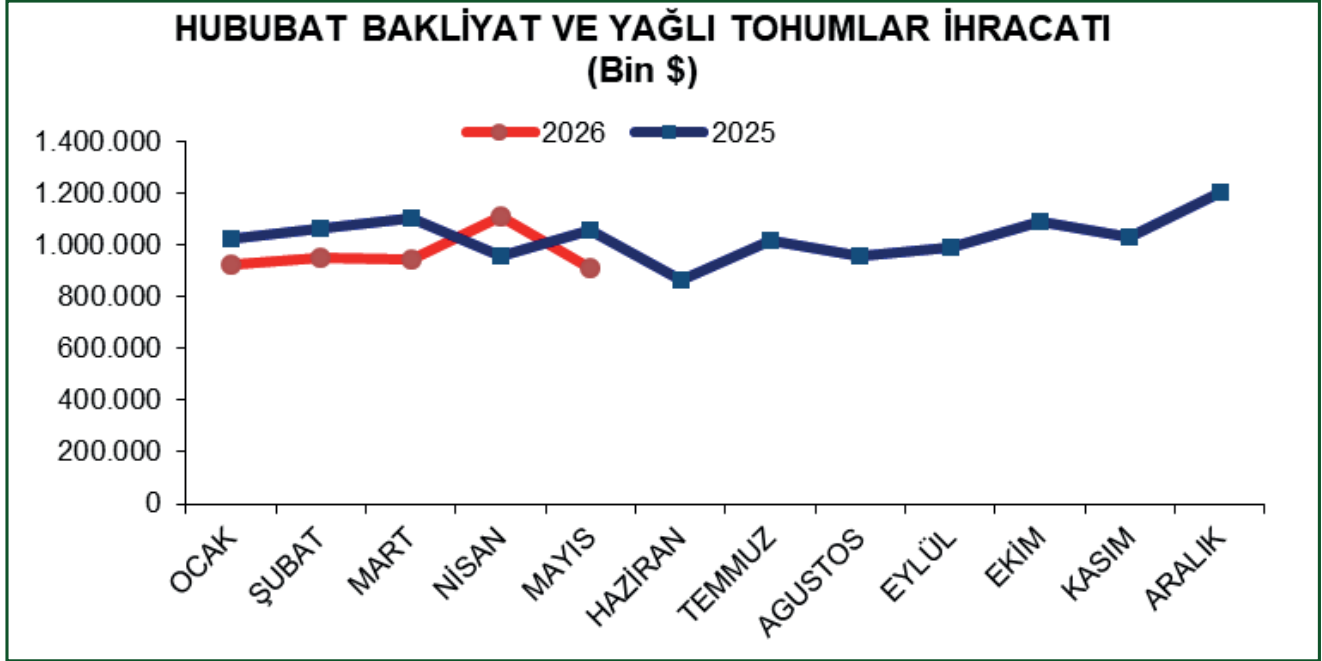
Genel Değerlendirme

Mintel değerlendirmesine göre, küresel içecek sektöründe sağlık ve iyi yaşam, değer ve premiumlaşma, sürdürülebilirlik ve kişiselleştirme eğilimleri tüm kategorilerde etkili olmaktadır. Raporda, tüketicilerin yalnızca bir içecek değil; iyi oluşu destekleyen, keyif veren ve günlük yaşamlarına uyum sağlayan ürünler aradığı ifade edilmektedir.

5. SEKTÖREL İHRACAT ANALİZLERİ

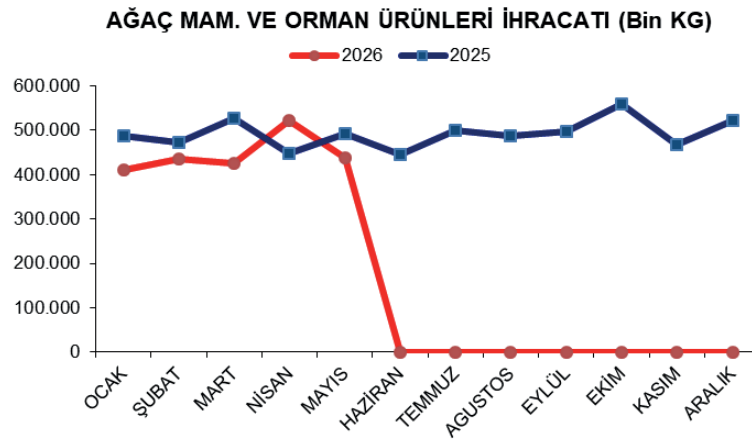
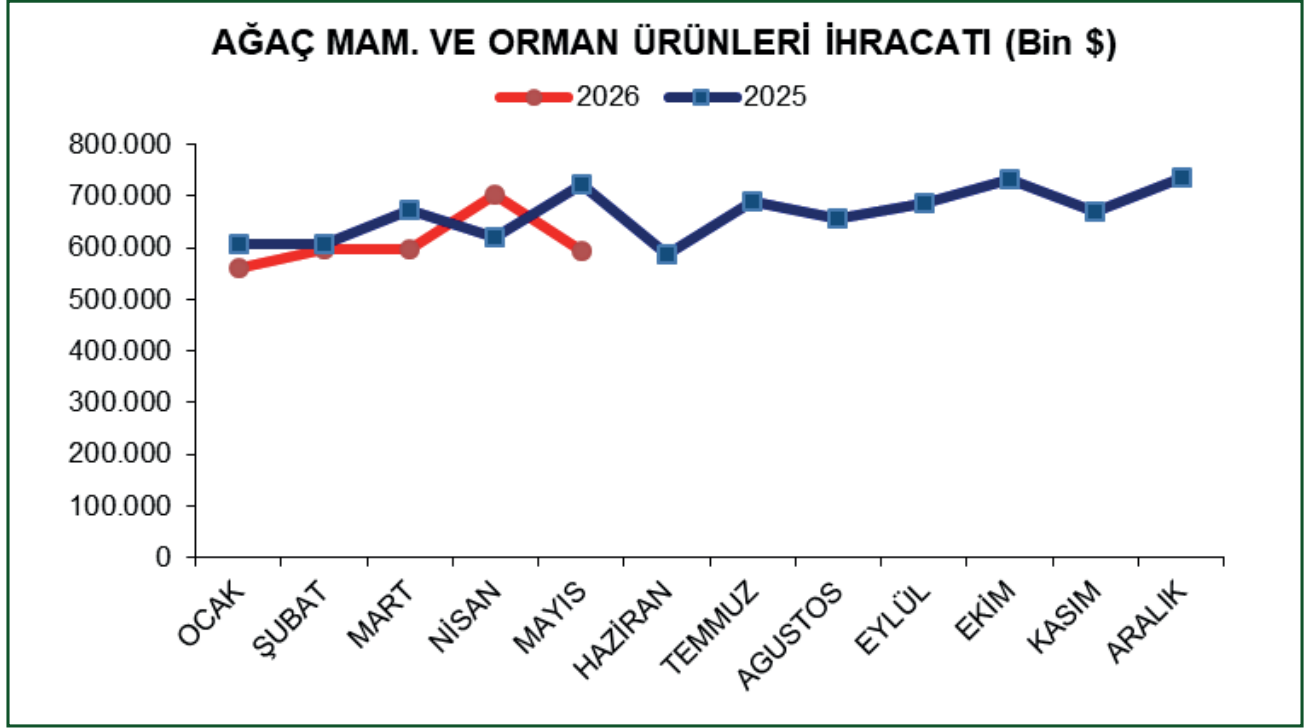
AYLAR BAZINDA TARIM İHRACATI

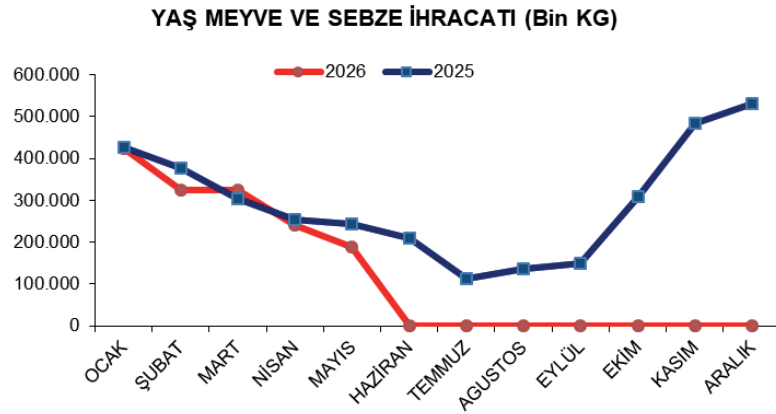
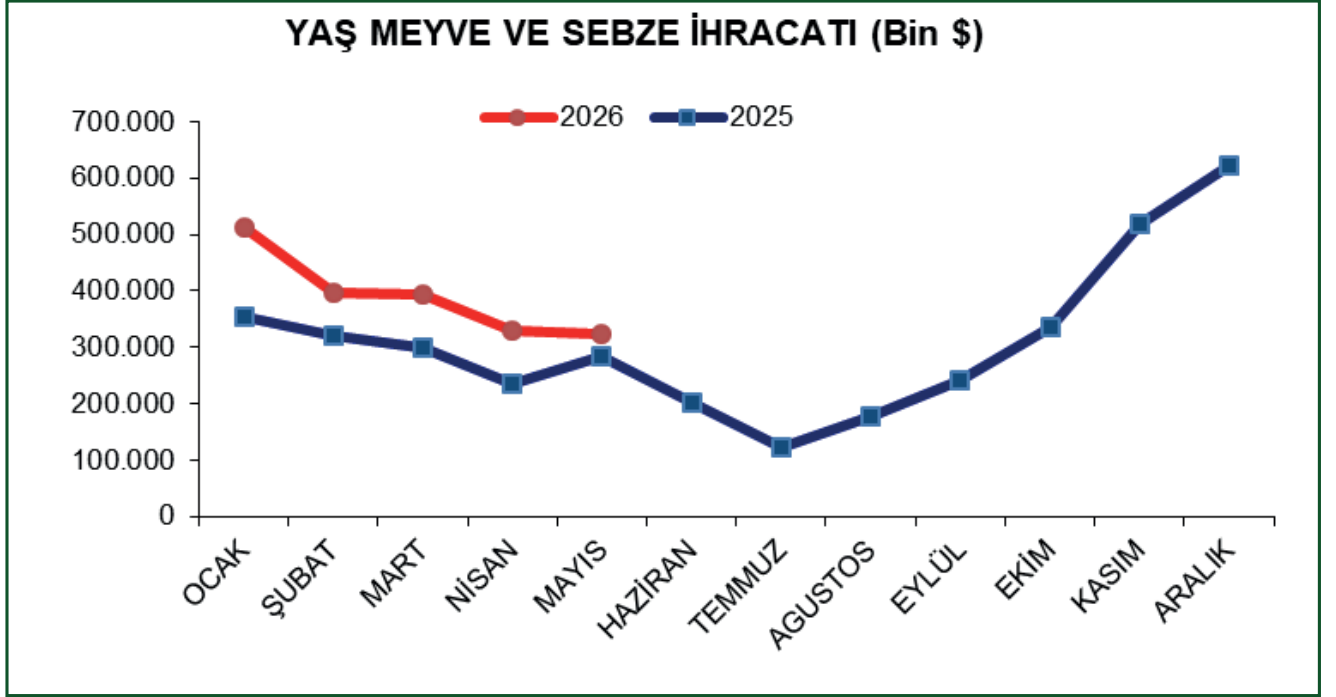
- Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri sektörünün ihracatı, Mayıs ayında geçen yılın aynı ayına göre %13,7 azalış ile 911.386,50 dolar seviyesinde gerçekleşmiştir.
- Bu dönemde, Irak'a gerçekleştirilen ihracat %27,2 oranında azalış göstererek 103.556,90 dolar olmuştur.

Kaynak: TİM

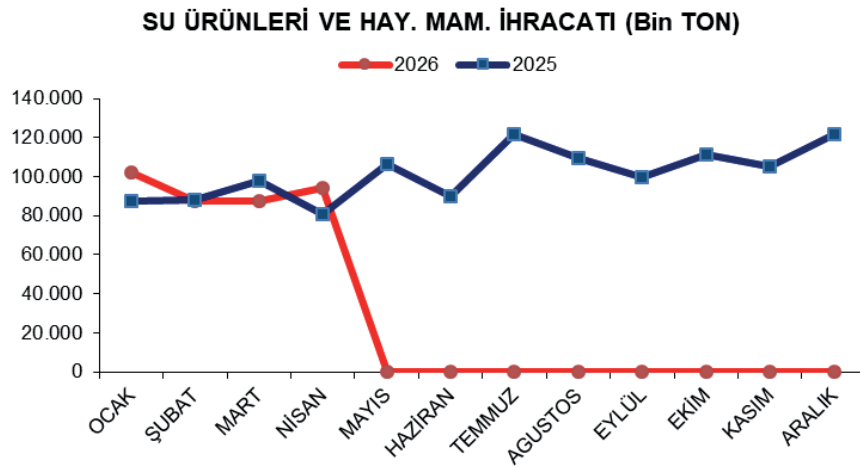
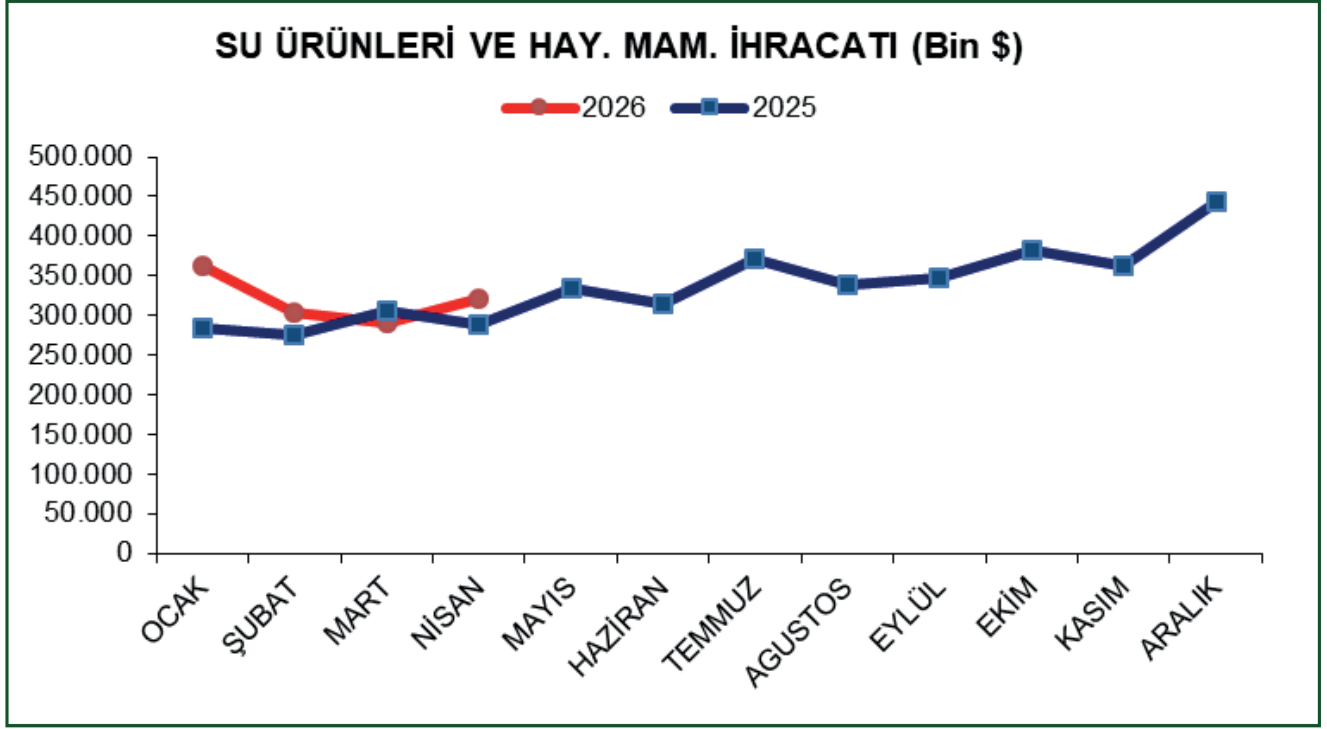
- Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri sektörünün ihracatı, Mayıs ayında geçen yılın aynı ayına göre %17,9 azalış ile 592.575,87 dolar seviyesinde gerçekleşmiştir.
- Sektörde en dikkat çekici değişim Irak pazarında yaşanmış; Irak'a gerçekleştirilen ihracat %52,5 oranında azalışla 55.226,24 dolar olmuştur.

Kaynak: TİM

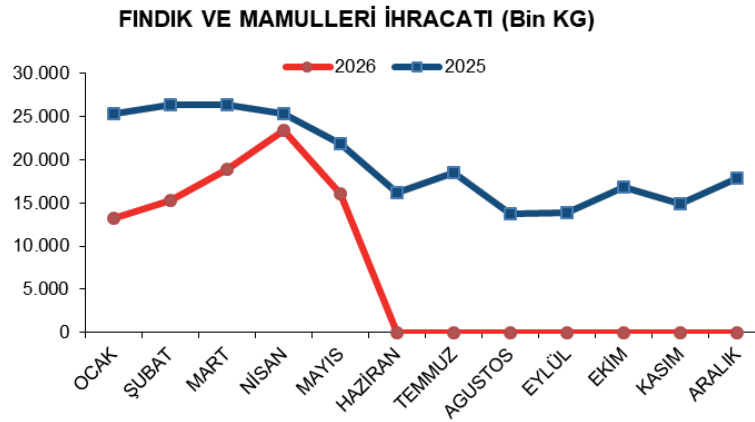
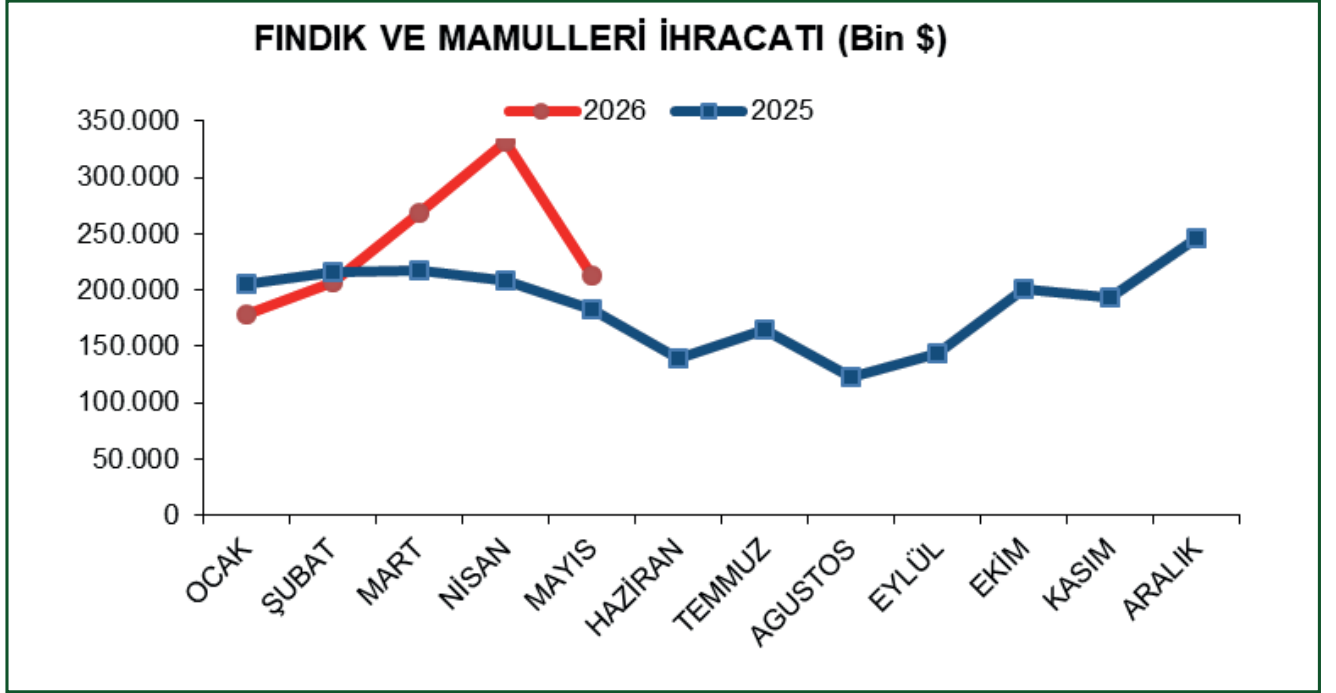
- Yaş Meyve ve Sebze sektörünün ihracatı, Mayıs ayında geçen yılın aynı ayına göre %14,1 artış ile 322.593,64 dolar seviyesinde gerçekleşmiştir.
- Sektörde öne çıkan artış Irak pazarında yaşanmış; Irak'a gerçekleştirilen ihracat %56,5 oranında artışla 111.491,16 dolar olmuştur.
- Almanya'ya ihracat ise %35,8 azalış göstererek 19.564,80 dolar seviyesinde gerçekleşmiştir.

Kaynak: TİM

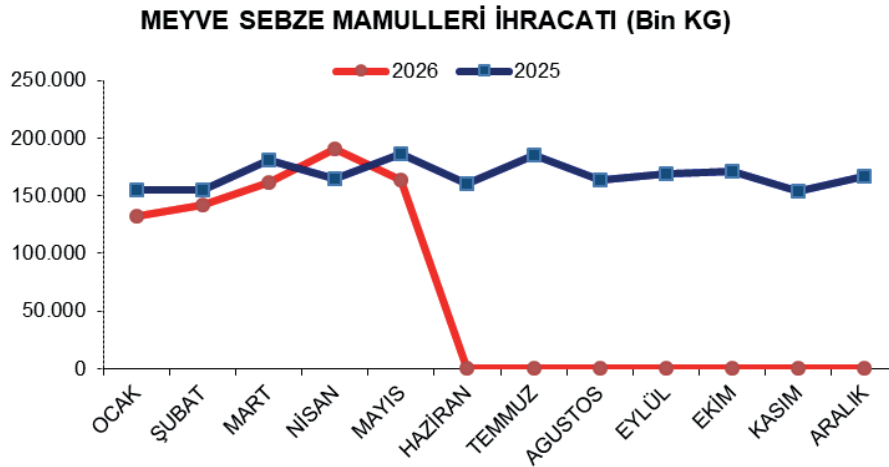
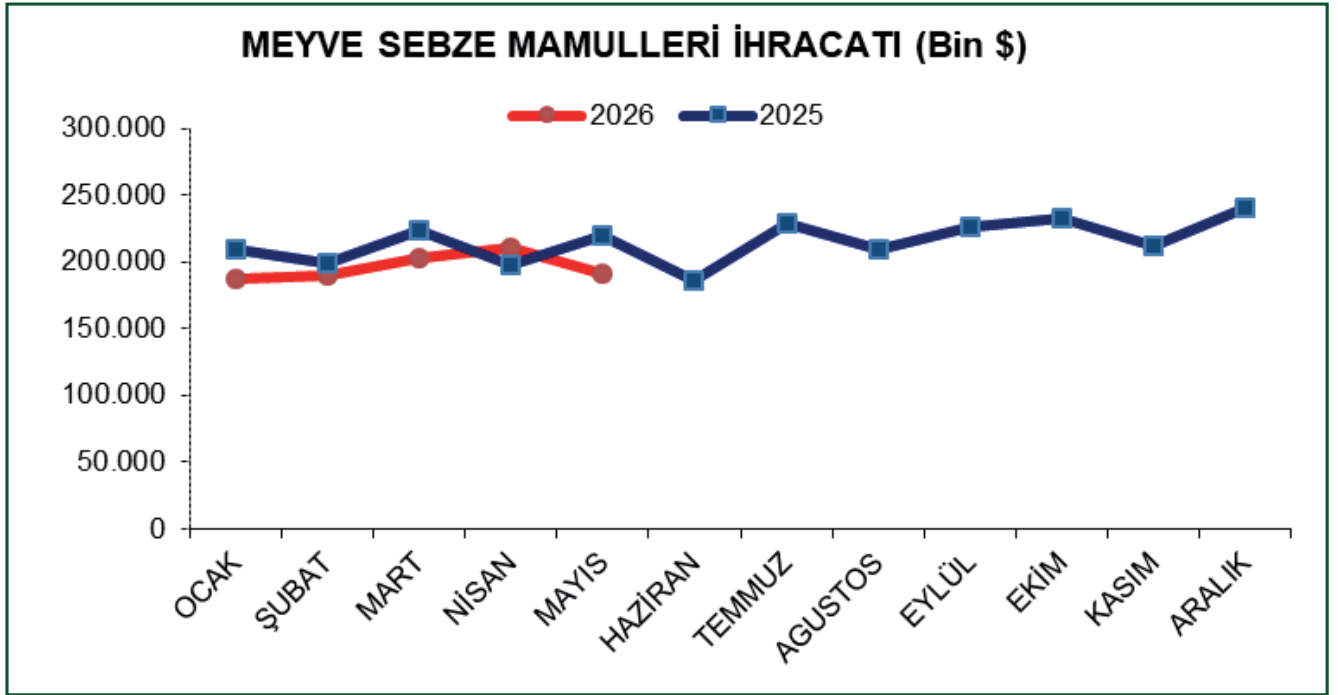
- Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller sektörünün ihracatı, Mayıs ayında geçen yılın aynı ayına göre %12,7 azalış ile 292.725,08 dolar seviyesinde gerçekleşmiştir.
- Irak pazarında görülen sert düşüş dikkat çekmiş; söz konusu ülkeye ihracat %55,1 azalışla 19.706,04 dolar olmuştur.

Kaynak: TİM

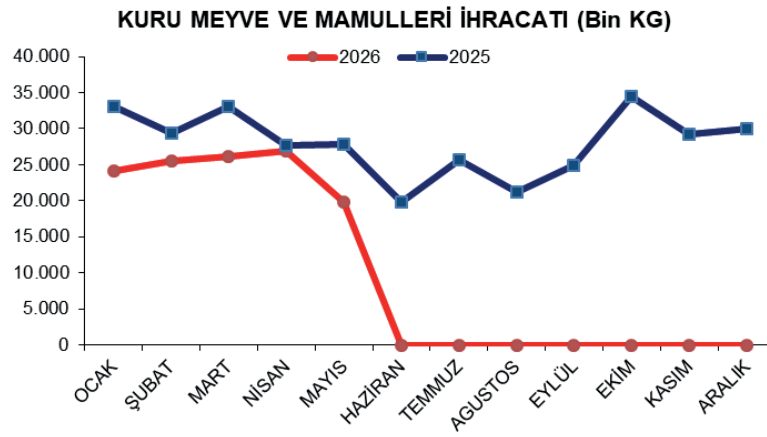
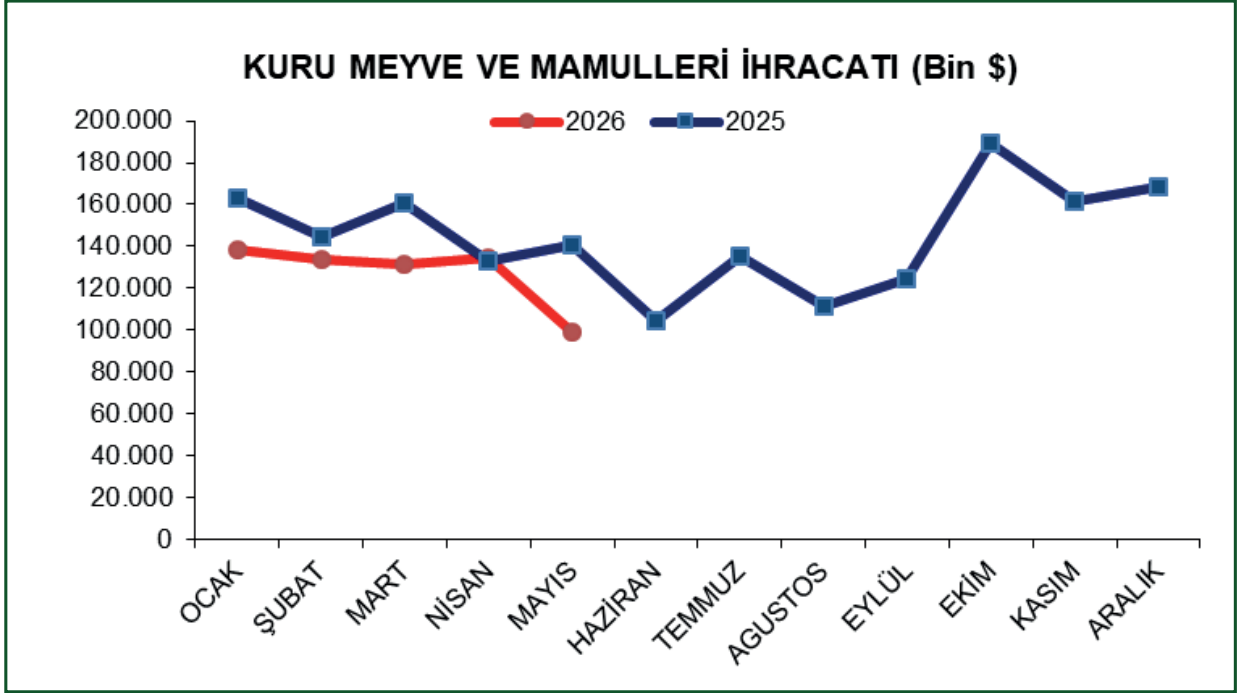
- Fındık ve Mamulleri sektörünün ihracatı, Mayıs ayında geçen yılın aynı ayına göre %15,8 artış ile 212.658,78 dolar seviyesinde gerçekleşmiştir.
- En dikkat çekici artış Çin pazarında kaydedilmiş; Çin'e gerçekleştirilen ihracat %171,4 oranında artarak 15.075,47 dolar olmuştur.

Kaynak: TİM

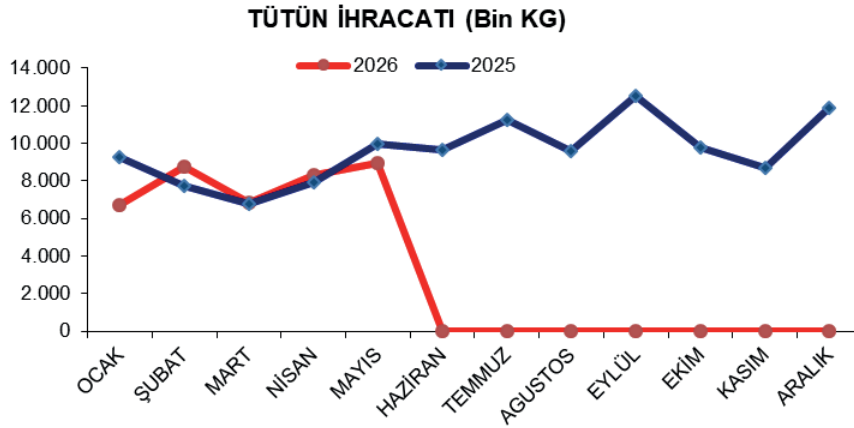
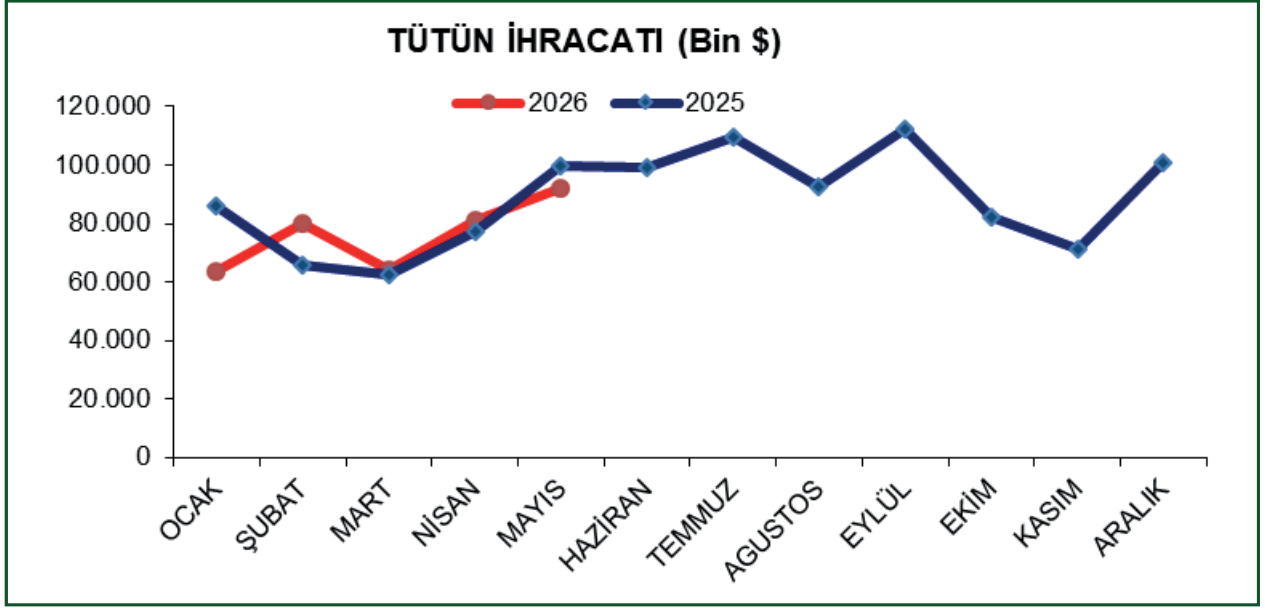
- Meyve Sebze Mamulleri sektörünün ihracatı, Mayıs ayında geçen yılın aynı ayına göre %13,1 azalış ile 191.052,34 dolar seviyesinde gerçekleşmiştir.
- Sektörün önde gelen pazarlarında genel bir düşüş eğilimi görülürken, ABD'ye gerçekleştirilen ihracat %20,5 azalışla 25.003,89 dolar olmuştur.

Kaynak: TİM

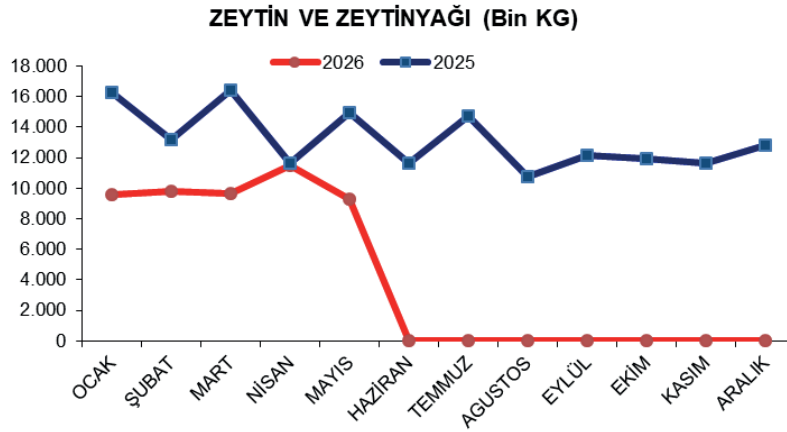
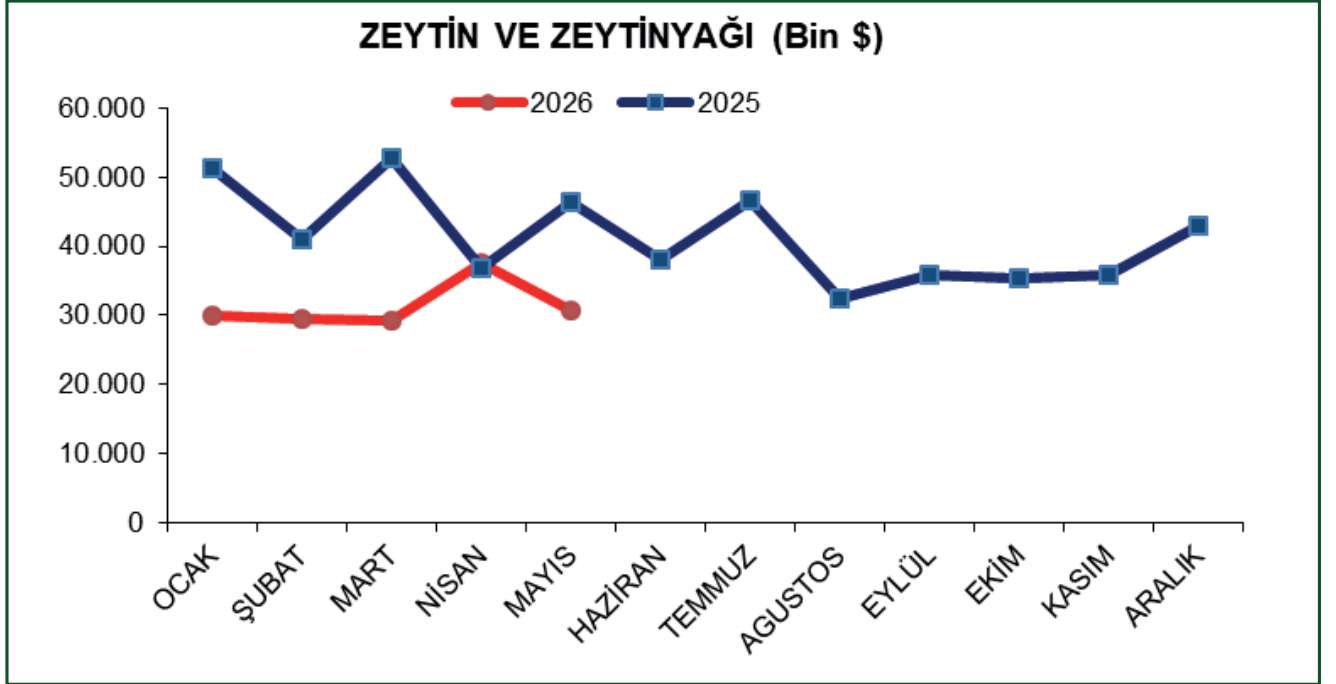
- Kuru Meyve ve Mamulleri sektörünün ihracatı, Mayıs ayında geçen yılın aynı ayına göre %29,6 azalış ile 99.086,42 dolar seviyesinde gerçekleşmiştir.
- Almanya, Birleşik Krallık ve Fransa başta olmak üzere sektörün başlıca pazarlarında genel bir düşüş eğilimi görülmüştür.

Kaynak: TİM

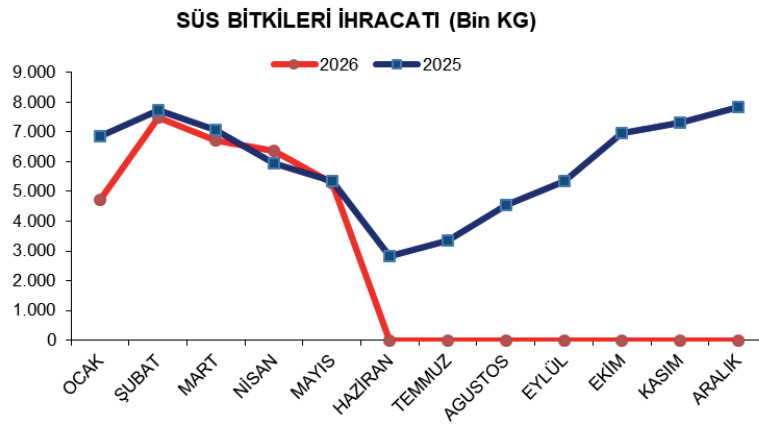
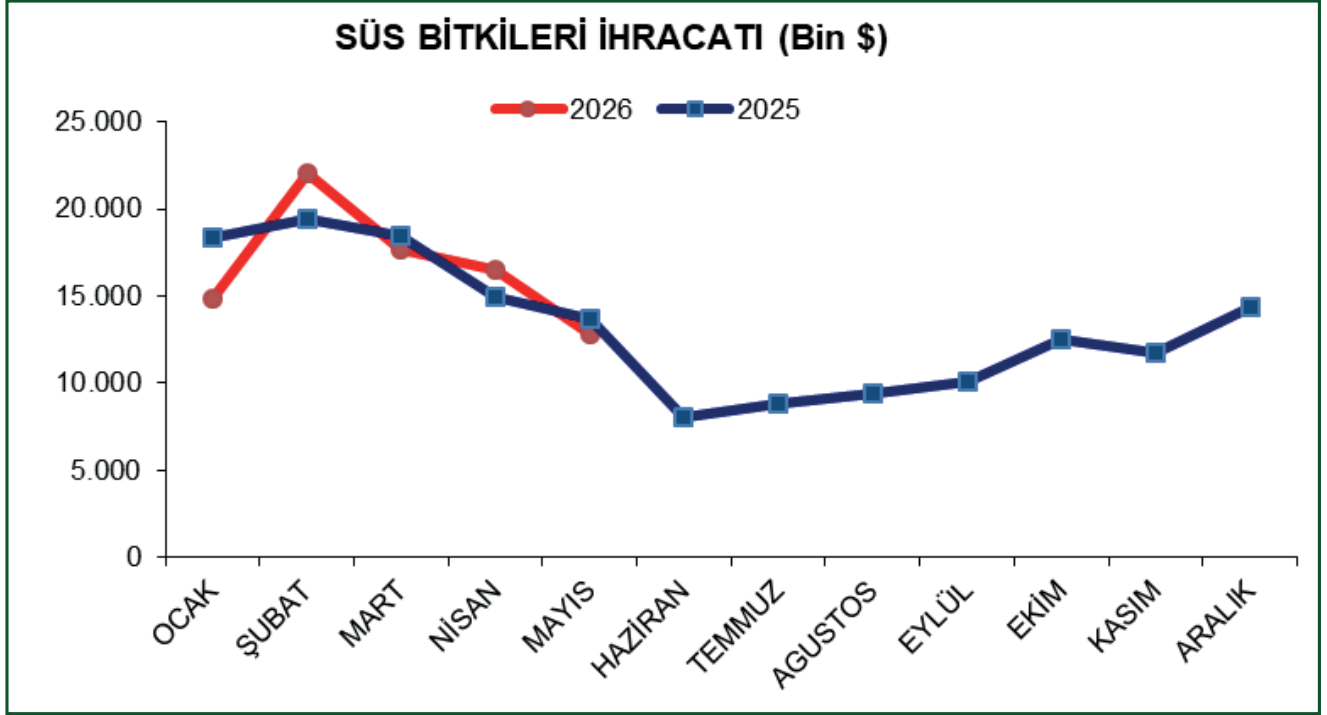
- Tütün sektörünün ihracatı, Mayıs ayında geçen yılın aynı ayına göre %7,5 azalış ile 92.340,25 dolar seviyesinde gerçekleşmiştir.
- Toplam ihracatta düşüş yaşanmasına karşın, ABD ve Suriye pazarlarında güçlü artışlar kaydedilmiş; ABD'ye ihracat %56,8 artışla 26.196,34 dolar, Suriye'ye ihracat ise %502,1 artışla 8.628,37 dolar olmuştur.

Kaynak: TİM

- Zeytin ve Zeytinyağı sektörünün ihracatı, Mayıs ayında geçen yılın aynı ayına göre %33,9 azalış ile 30.680,61 dolar seviyesinde gerçekleşmiştir.
- Sektör ihracatındaki düşüşte ABD pazarındaki gerileme öne çıkmış ABD'ye gerçekleştirilen ihracat %54,1 azalışla 7.391,36 dolar olmuştur.

Kaynak: TİM

- Süs Bitkileri ve Mamulleri sektörünün ihracatı, Mayıs ayında geçen yılın aynı ayına göre %6,2 azalış ile 12.811,28 dolar seviyesinde gerçekleşmiştir.
- Azerbaycan'a gerçekleştirilen ihracatta %42,7 oranında düşüş yaşanırken, Birleşik Krallık ve Polonya pazarlarında artış kaydedilmiştir.

Kaynak: TİM